

אויסגאבע פון חיזוק
און השקפה פאר
די אידישע שטוב,
אריינצוברענגען
שמחה און שלום
תשע"ב לפ"ק

גליון לחיזוק
וביסוס הבית
היהודי על אדני
השמחה והשלום
גליון י"ח

בנין ביתך

א געזונטע שלום בית, נישט מוותר זיין!

עפעס האט זיכער פאסירט מיט דעם ארויסגעבער פון דעם גליון במשך די תקופה וואס ער איז נישט אנוועזנד געווען. אזא נארישן קעפל העכער דעם ארטיקל? אפילו א צען יעריג קינד ווייזט שוין אז צו האבן גוטע באציאונגען מיט א צווייטן, "מוז" מען מוותר זיין. מעגליך א טעות?!

ניין, ס'איז נישט קיין טעות, דאס איז קלארע דיבורים, דער סימן פון א געזונטע און א גוטע שלום בית איז ווען מען איז אין אלגעמיין נישט מוותר. אמאל אמאל נאכגעבן שאדט נישט, אבער דאס לעבן דארף גיין אויף אזא גאנג אז קיינער זאל "נישט" מוותר זיין פאר'ן צווייטן.

וואו מיר האבן שוין לאנג ארויסגעברענגט איז ארבעטן אויף די מדות געקניפט און געבינדן צו א אידישע שטוב, און סיי דער מאן און סיי די פרוי מוזן דאס האלטן שטענדיג פארענט פון די אויגן, אז אויב ווילן זיי האבן א גליקליך און רואיג לעבן, און זיין א ריכטיגער ביישפיל פאר די קינדער, דארף מען זיין גרייט אוועקצוגעבן און מוותר זיין פון וואס מען וויל און פון וואס עס שמעקט, כדי עס זאל הערשן אהבה ואחוה שלום ורעות. עס איז נישט קיין מציאות צו אנהאלטן א ווארעמע אטמאספער אין שטוב אויב מען איז נישט גרייט זיך צו בייגן, און פארבייגן.

דאס אלעס איז נישט קיין חידוש, ווער עס האט נאר גענומען אין די הענט אפילו איין בלעטל "בנין עדי עד" האט דאס שוין - האפנטליך - קענען געלערנט דאס איז אבער נישט דער אמת'ער ציהל פונקט פון א קשר של קיימא צווישן מאן און פרוי.

אין שטוב פון משפחת בערלמאן הערשט א גרויסע אנגעצויגענקייט, מען גרייט זיך אויף געסט, עס וועלן בעז"ה קומען דעם שכני'ס שווער און שוויגער, צוליב א משפחה שמחה, און זיי האבן נישט קיין צווייטן פלאץ וואו צו זיין, דער שכן מיט זיינע עלעך קינדער, האט נישט געקענט טרעפן א איבריגע סענטימעטער אין זיין קליינע דירה, משפחת בערלמאן איז געבעטן געווארן צו זיי קענען אויסליידיגן א צימער.

נו וואס טוט מען נישט פאר א שכן ?

דער צימער וואו עס שלאפן די פיר גרויסע האט מען אויסגעליידיגט, איינער האט זיך אריינגעשטיפט אין דעם אנדערן צימער, נאך צוויי זענען געגאנגען שלאפן אויף מאטראצן אין סאלאן [דיינונג רום], און איינער ביי די עלטערן אין צימער.

די אנגעצויגענקייט איז אויף די העכסטע שטופע, מען דארף אויסרוימען דעם צימער, איבערציען בעט געוואנט, און אביסל צוזאמנעמען די דירה.

ביים גיין שלאפן, האט זיך געטון אויף טישן און אויף בענק, יעדער האט געוואלט האבן די בעסערע בעטן און נישט זיין פארשטיפט, פארשטייט זיך אז די עלטערן האבן גאר אסאך געדארף ארבעטן אויף די קינדער זיי פארשטיין צו געבן די גרויסקייט פון הכנסת אורחים און וויפל א איד דארף אוועקגעבן פון זיך פאר א צווייטן. און וויפל מען דארף מוותר זיין עס זאל זיין גוט פאר אן אנדערן איד.

אין אן אנדערע גאס נישט ווייט פון זיי האט זיך אפגעשפילט גאר אן ענליכע מעשה.

אין שטוב פון משפחת שערלמאן הערשט א גרויסע שמחה, מען גרייט זיך אויף געסט, עס וועלן בעז"ה קומען זיידע באבע, צוליב א משפחה שמחה, און זיי זוכן נישט קיין צווייטן פלאץ ווי צו זיין, דער שכן מיט זיינע צוויי קינדער, איז בכלל נישט פארבעטן געווארן זיי אריינצונעמען אין זיין גרויסע דירה, משפחת שערלמאן האבן זיי געלאדנט און זיי וועלן אויסליידיגן א צימער.

נו וואס טוט מען נישט פאר עלטערן?

דער צימער וואו עס שלאפן די פיר גרויסע האט מען אויסגעליידיגט, איינער האט זיך אריינגעשטיפט אין דעם אנדערן צימער, נאך צוויי זענען געגאנגען שלאפן אויף מאטראצן אין סאלאן [דיינונג רום], און איינער ביי די עלטערן אין צימער.

די איבעראשונג איז אויף די העכסטע שטופע, מען דארף אויסרוימען דעם צימער, איבערציען בעט

גליון זה נתגבד לע"ג התנצ'ה אלקי'ר' שפעען בר יוחאי - תורתנו פנן לנו הוא יפליין טוב בעדנו
צו מנדב זיין א גליון לעילוי נשמת וכדו' כדי לזכות את הרבים רופט: 347-554-1199 אדער שיקט א אימעיל צו binyan@yeshivanet.com

געוואנט, און אביסל צוזאמנעמען די דירה.

ביים גיין שלאפן, האט זיך געטון ששון ושמחה, יעדער האט געוואלט האבן די זכי' אוועקצוגעבן זיין בעט פאר זיידע באבע, פארשטייט זיך אז די עלטערן האבן גאר נישט געדארפט ארבעטן אויף די קינדער זיי פארשטיין צו געבן די גרויסקייט פון הכנסת אורחים און וויפל א איד דארף אוועקגעבן פון זיך פאר א צווייטן, ווייל קיינער פון די קינדער האט פאר קיין סעקונדע נישט געטראכט אז ער איז דא מוותר, אדרבה עס איז געווען א זכי'.

ביידע משפחות האבן געטון די זעלבע זאך, ביידע משפחות זענען געווען שטארק אנגעשטרענגט, און ביידע האבן אסאך געמוזט אוועק געבן פון זיך כדי זייערע געסט זאלן זיך שפירן באקוועם און צופרידן, וואו איז פארט געווען דער חילוק צווישן די צוויי? אין הארץ.

אין די צייט וואס די ערשטע משפחה האט זיך געשפירט די גאנצע צייט אין א מצב פון "ארבעטן אויף די מדות" און "מוותר זיין", - און אודאי זענען זייערע מדות געווארן מער אויסגעלייטערט, און זיי וועלן באקומען שחר -, האבן די צווייטע משפחה בכלל נישט געדארפט ארבעטן אויף זייערע מדות, זיי האבן "גאר נישט" מוותר געווען, און נישט געשפירט אז זיי געבן עפעס אוועק.

לויט ווי שטארק מען האט א געפיל צו יענעם, און וויפל אהבה עס ליגט אין הארץ, דארף מען ווייניגער "מוותר" זיין, קיין איין מאמע האט נאכנישט "מוותר" געווען איר נאכט שלאף פאר אירע קינדער, אבער אסאך אידן זענען "מוותר" זייער נאכט שלאף כדי צו פארברענגען מיט א פרעמדן חולה. און אדרבה ווי שווערער די מצוה איז אלס גרעסער איז דער שחר, אבער צווישן מאן און ווייב, דארף די "שווערע מצוה" זיין וואס קלענער...

אלזא איז קלאר: ווען דער שלום בית האלט זיך אויף א יסוד פון "מוותר זיין", דאס הייסט אז "נאר" דאס איז די סיבה וואס טרייבט און ברענגט מאן און ווייב, זאלן קענען לעבן צוזאמען און זיך דורכקומען, זענען זיי נאכנישט צוגעקומען צום אמת'ן ציהל. ווילאנג עס פעלט פון די ריכטיגע אהבה פון איינער צום צווייטן, וועט מען שטענדיג שפירן אזוי ווי מען דארפן האלטן אין איין מוותר זיין און נאכגעבן, און אזא לעבן איז נישט גרינג.

מאכט אבער נישט קיין טעות, דאס איז נישט קיין כלל, צווישן די בעסטע שלום בית וועט אויסקומען אסאך מאל מען זאל דארפן מוותר זיין, און בפרט ווען מען איז אין נישט א גוטע שטימונג. די פראבע צו וויסן וואו מען האלט איז, זיך אויסצופרובירן ווען מען איז רואיג און צופרידן, צו געווענליך ווען מען דארף זיך מיט עפעס אנשטרענגען צו טון פאר דעם מאן / ווייב, שפירט מען אזוי ווי מען טוט א גרויסע טובה פאר איינעם און עס קומט דיר א גרויסן דאנק, אדער איז דאס א געלעגנהייט און א זכי' אז מען קען עפעס געבן פאר דעם שותף אין לעבן.

ריכטיג אז צומאל איז נישט מעגליך אנדערש, ווען איינער פון די שותפים איז נאך נישט גרייט צו די מינימום, מוז מען ווי פארשטענדליך אנהאלטן א קשר אויף אן אופן פון מוותר זיין און נאכגעבן, און דער שחר אין גן עדן פאר אזא אויפירונג איז

אומשאצבאר. אבער ווען ביידע זענען יא גרייט צו ארבעטן, איז "דאס" דער ריכטיגער תכלית, אבער עס פאסירט נישט איבערנאכט, אין א קומענדיגע געלעגנהייט וועלן מיר פרובירן צו געבן דעם וועג בעז"ה.

שואל ומשיב !

שאלה: איך בין א אינגערמאן וואס האט גאנץ א כמעשה'דיגע שלום בית, אבער איך האב איין גרויסע חסרון, איך ווער זייער אסאך מאל אויף גערעגט, און מיין מויל שפייט ארויס אזעלכע ווערטער [אנטקעגן מיין פרוי] וואס איך וואלט נישט געדארפט זאגן, פארשטייט זיך אז איך וויל נישט מזכה זיין די ליינער פון בנין עדי עד, מיט מיינע "פערל ווערטער", אבער עס איז ווייט פון נארמאל, עס טוט מיר זייער וויי נאכדעם, אבער איך שפיר ביי מיר אז איך בין דעמאלס נישט אין קאנטראל, און עס קומט ארויס פון זיך אליין, די עפעקט וואס דאס האט אויף מיין שלום בית דארף איך דאכט זיך נישט אראפשרייבן, ביטע העלפט מיר און גיט מיר אן עצה.

תשובה: דאס איז צוויי זאכן וואס דארפן א תיקון, צום ערשט דאס אז איר ווערט אסאך מאל אין כעס, און צווייטנס דאס וואס ס'פאסירט בשעת מען איז אין כעס.

ארבעטן אויף כעס איז א שווערע עבודה וואס מען דארף זוכן און טרעפן און די ספרי מוסר די עצות וויאזוי דאס אויסצוארבעטן, דארט איז די ערשטע פלאץ וואו א איד דארף זוכן הילף, בעפאר ער גייט זוכן הילף פון פראפעסיאנאלן, וואס דאס פעלט אויס טיילמאל ווען ס'איז גאר עקסטרעם און מען האט פארלוירן די אייגענע כחות זיך צו ספראווען מיט דעם.

אבער צום ערשט מוזט איר דרינגענד ארבעטן אכטונג צו געבן "וויאזוי" איר רעגט זיך, רעדן נישט שייין און שטעכן, איז א זאך וואס "מעג קיינמאל" נישט פאסירן, און די עצה צו דעם איז צו זיין גרייט פון פאראויס.

דבר בעתו מה טוב, פון די ווערטער פון דעם הייליגן רבי ר' אלימלך זי"ע אין די וואכעדיגע פרשה (עיי"ש על מש"כ רש"י בפסוק להזהיר גדולים על הקטנים) קען מען ארויסנעמען אן עצה אין אייער פאל, אז ווען איר זענט אין א רואיגן און צופרידענעם מצב, דארפט איר אריינטראכטן וואו מיאוס אייער התנהגות איז, לערנען די הארבקייט פון געמיינע דיבורים, און וויי טון א צווייטן, איבערטראכטן וועלכע ווערטער פונקטליך גליטשן זיך ארויס פון אייער מויל, און אפמאכן ביי זיך מיט א פעסטקייט אז "בשום אין אופן", דאס וועל איך נישט זאגן "קיינמאל קיינמאל", דאס חזר'ן אין קאפ איינמאל און נאכמאל, און דעמאלס בשעת איר פאלט אריין אין כעס, וועט איר געדענקען אז דאס האט איר שוין אפגעמאכט מיט א שטארקייט נישט צוזאגן, נישט קיין חילוק וואס און פארוואס, דאס וועט אייך בעז"ה העלפן.

הצלחה רבה

בחכמה יבנה בית

רעיון בנושא שלימות הבית, בקשר לפרשת השבוע

מאמר לכבוד ל"ג בעומר

הנה בעמדינו לרגלי יום הגדול והנעלה ל"ג בעומר, יומא ההילולא של התנא אלקי ר' שמעון בן יוחאי אמרתי ועניתי למחוזי בכמה אנפין בשבת מעלות יומא דגן וכדרכנו נאמר בזה מילתא במעמא בענינא דיומא בשילוב עם הוראה למעשה בדרכי הנהגת הבית.

ל"ג בעומר הוא נגד מלאכת תופר

נקדים ענין נפלא שהעיר ובא הגאון המופלא ר' יוסף ענגיל זצ"ל בספרו אוצרות יוסף (דרוש ח' אות ל"ה) שמו"ט ימי הספירה המה נגד עשרה מאמרות ול"ט מלאכות, והיינו שהעשרה ימים הראשונים הם נגד העשרה מאמרות, והל"ט יום שאח"כ המה נגד הל"ט מלאכות, ולפי חשבון זה יוצא כי מלאכת תופר הוא נגד יום ל"ג בעומר.

וכתב שם לקשר מלאכת תופר לל"ג בעומר, דיום ל"ג בעומר הוא ענין של הודאה, ספירת הוד שבהוד, שענינה הוא לאחד הנבראים (עיי"ש באורך ובעומק), וכמו"כ מלאכת תופר הוא מהות של איחוד נפרדים, ועיי"ש שמסמיק לזה זוג איש ואשה שהוא ג"כ מלאכת החיבור, היפך הקורע שהוא פירוד האחד, וע"כ קשה זוגנו של אדם בקריעת ים סוף, כי שקולים הם זה לעומת זה, כמו"ש המהר"ל בבאר הגולה (באר ד') עכתו"ד. (ועיי"ש באורך גדול ענינים נפלאים ומתוקים על יום ל"ג בעומר ברמזי דחכמתא).

והנה אגב אורחא ביאר לן ר' יוסף ענגיל [שם] מאמר חז"ל (מדרש רבה ויקרא, פרשה ח) ממרוניתא שאלה את ר' יוסי בר חלפתא אמרה לו בכמה ימים ברא הקב"ה את עולמו אמר לה לששת ימים דכתיב (שמות לא) כי ששת ימים עשה ה' את השמים ונג' אמרה לו ומאותה שעה עד עכשיו מהו יושב ועושה אמר לה מזוג זוגים אשתו של פלוני לפלוני בתו של פלוני לפלוני ע"כ. וז"ל הכוונה פשוטה דבששת ימי בראשית נגמרה הבריאה ואין כל חדש עוד תחת השמש, היינו בריאה חדשה, ואולם הבריאה הרי לא היתה בריאת האיש רק בריאת המין, למשל כשנברא שור זוגו נברא בזה מין השור, דאף דאלה רק פרמיים עכ"ז הרי יכולים להוליד שור ונקבתו והמה יולידו עוד שור ונקבתו וע"כ יש בו בריאת המין, ומשא"כ האדם שנברא אדם וחיה אין בכחם להוליד עוד אדם, דכל אדם שאין לו אשה אינו אדם (יבמות ס"ג), נמצא שבשעת התולדה אינו אדם עד שיוזוג, והזוג של אדם הרי מן השמים מושיב יחידים ביתה והקב"ה מזווגם, וא"כ בכל זוג הרי יש בריאה חדשה של האדם שנעשה אז אדם, וע"כ רק זה היינו מה שמזווג זוגים הוא פעולה השייכה לששת ימי בראשית דהוא בריאה, וזהו כוונת המדרש דמששת ימי בראשית נגמרה הבריאה ואין עוד בריאה חדשה מלבד זוג הזוגים, דהוא בריאה תמיד דמין האדם לא נגמר ונגמרת בריאת האדם בתמידות בכל אדם ואדם על ידי הזוג שהקב"ה מזווג עכ"ל.

והנה יש להוסיף קצת נופך על דבריו, דכל זה עולה יפה רק לשי' ר' אלעזר (יבמות ס"ג). כל מי שאין לו אשה אינו אדם [וכמו שציין בעצמו לעיל], והנה ר' אלעזר בשיטת ר' שמעון אביו אמרה, כמו"ש בווה"ק (ויקרא ה' ע"ב) תא חזי אדם כי יקריב לאפוקי מאן דלא אתנסיב דהא קרבניה לאו קרבן וכו' ובגני כך כתיב (שם א' ב') אדם כי יקריב מכם קרבן לה' אדם דאשתכחו דכר ונקבא האי חזי לקרבא קרבנא דא ולא אחרא וכו' ועל דא כתיב אדם כי יקריב מכם

קרבן מאן דאקרי אדם יקריב ומאן דלא אקרי אדם לא יקריב עכ"ל. פי' דהא דכתבה תורה אדם כי יקריב מכם, היינו דוקא למי שנשא אשה ואשתכח דכר ונקבא, דככה"ג דוקא נקרא "אדם", אבל מי שלא נשא אשה וליכא גבי' זכר ונקבה לא נקרא אדם [ואינו ראוי להקריב]. והרי לן דרבן שמעון ור' אלעזר בנו בחדא שימתא קיימא, דאי לאו שנשא אשה אינו בגדר אדם.

והנה הקשה בספה"ק ישמח משה (בראשית) על מש"כ נעשה אדם לשון רבים דהול"ל אעשה אדם, ודברי רש"י ידועים, והישמח משה האריך למענינו ע"פ דרכו בקודש, דשלימות האדם תלוי בעצמו, וכ"ז שלא הוציא שלימותו מכת אל הפועל לא נקרא אדם, וזהו נעשה אדם, אני ואתה היינו בצירוף עם האדם עכתו"ד.

וע"פ דרכו נראה באנפא אחרינא, דהלא ע"פ הזה"ק כל זמן שלא נשא אשה לא נקרא אדם, ולפ"ז ביד האדם הוא להגיע לתואר אד"ם רק אחרי שיחפש אשה ההוגנת לו וישאנה, וע"ז נאמר נעשה אדם ל' רבים, היינו אני ואתה, להורות, שרק בפעולת האדם עצמו שישא אשה, יהא קרוי בתואר אדם.

ולפ"ז י"ל עוד, דהלא באמת ממש"כ נעשה אדם, יש מקום למינים למעות ששתי רשויות יש, כמו"ש ברש"י ואעפ"כ לא נמנע עיי"ש, ולדרכנו תשובתו בצדו, דהלא בזה גופא שנבראת האשה הוא הוראה שהקב"ה יחיד בעליונים ובתחתונים, וכמו"ש רש"י עה"פ לא טוב היות האדם לבדו, שלא יאמרו שתי רשויות יש, הקב"ה בעליונים ואין לו זוג, והאדם יחיד בתחתונים ואין לו זוג ע"כ, ומעתה כיון שקראו הקב"ה אדם, שמשמעותו הוא זכר ונקיבה ליכא למיחש למידי ולומר שתי רשויות יש, דהא בריאת הנקיבה הוא לאפוקי שלא נימא כמו שהקב"ה יחיד בעליונים כן האדם יחיד בתחתונים, וא"כ מזה גופא מורה שהקב"ה הוא יחיד בעליונים ובתחתונים ואין עוד מלבדו.

והשתא א"ש מאד מליצת הפיימן, "נעשה אדם נאמר בעבורך", כי עבור שימת ר' שמעון שאדם לא נקרא רק כשהוא נשוי, א"ש מה שאמר הקב"ה נעשה אדם ולא חש להמינין, כי נעשה אדם משמעותו זכר ונקיבה, ועפ"ז ליכא למיחש למענת המינין, דהא בריאת הנקיבה ומכחישם, ושפיר אמר הקב"ה "נעשה" בל' רבים, כיון שנברא "אדם" ודו"ק היטב.

*

והדרן להנ"ל שיום זה מיוחד למלאכת תופר, שענינה הוא איחוד הנבראים, (ועי' גם בדרשות ח"ס ל"ה עמוד ג', שמלאכת חייט רומז לשלום, שזהו מלאכת התפירה לאחד הנפרדים), וכאמור כן הוא שימת ר' שמעון אד"ם

פאר יעוץ און הדרכה
 אין עניני שלום בית
 רופט הרב יצחק לויפער
 718-789-1456
 שטרענג קאנפידענשל - גוטע פרייזן
 בהמלצת הרבנים שליט"א

לא נקרא רק איש ואשה, כי אע"ג ששנים הם, נחשבו כחדא, ויש להם תואר אדר"ם שהוא לשון יחיד, כמ"ש בספרים שעל כן לא נקראו הגוים אדם, כי רק בישראל שייך שכולם יתאחדו כאחד לאדם אחד משא"כ בעכו"ם, ובפרטות כל איש ישראל כ"ז שלא נשא אשה אין לו התואר אדם.

והנה יסוד מלאכת תופר הי' ביריעות המשכן, כמו שחז"ל (שבת ע"ד.) שכן יריעה שנפל בה דרנא קורעין בה ותופרין אותה ע"כ. ולחבר את האהל להיות אחד עם האמור לעיל הנה יש למצוא רמז גם ביריעות המשכן על זווג איש ואשה, עי' בתורת משה לח"ם (תרומה ד"ה הפרכת) שמרמז ביריעות המשכן מ"ש חז"ל זכה נעשית לו עזר לא זכה כנגדו, עיי"ש באורך.

ועוד הי' אפשר להאריך בזה, כי האחד עשרה יריעות עוים הם סוד השכח"ה (כמ"ש באמרי נועם לפ' זכור), ור' שמעון בן יוחאי הוא היפך זה סוד הזכירה, וכמ"ש ח"ו שתשתכח תורה מישראל שנאמר כי לא תשכח מפי זרעו, וידוע מש"כ בריש ליקומי מוהר"ן כי הס"ת של כי לא תשכח מפי זרעו הוא יוחאי", והבן, וכיון שאין הזמן גרמא נקימנא נפשן בקצרה.

*

חן וכבוד הוא מהשי"ת בעצמו

עוד נימא מילתא חדא בענין ל"ג בעומר לפרש הפסוק (תהלים פ"ד י"ב) חן וכבוד יתן ה' לא ימנע טוב להולכים בתמים. דהנה יש לרמוז קרא זה על ל"ג בעומר, עפמש"כ הבנ"י (אירי ג' א') דימי הספירה שהם מ"ט ימים הוא כמספר ל"ב מו"ב, עד ל"ג בעומר הוא כמנין ל"ב ואח"כ מונין מו"ב ימים עד קבלת התורה, והאריך שם ברמזים נפלאים בענין זה עיי"ש.

ולענינו י"ל באופן זה, עפמש"כ בספה"ק דביום ל"ג בעומר נתעלה מדת הכבוד אחרי שתלמיד ר' עקיבא לא נהגו כבוד זה בזה, וביום זה פסקו מלומות, ועתה הגיעו לתקן הכבוד בשלימותו, ולפ"ז כן הוא עבודת ימים אלו עד ל"ג בעומר להעלות מדת הכבוד לשרשה ולתקנה בשלימותה, ועל כן תמצא כבוד בגימ' ל"ב, מכון נגד הל"ב יום עד ל"ג בעומר, להאמין כי לך ה' הגדולה ולו יאתה כבוד ותהלה, ולא ידרוש כבוד עצמו, אך ורק לחפש ולבקש כבוד חבירו שיהי' חביב עליו כש"ל.

ובכלל זה גם מש"כ בישמח ישראל (ל"ג בעומר, ה') שביום זה נתקן מדת הוד, אחרי שהכירו וידעו כולם שכל ההוד הוא מהשי"ת ותלמיד ר' עקיבא פגמו במדה זו, ועל כן בשנתקן מדה זו, אז כל א' יש לו ח"ן בעיני חבירו, וביום ל"ג בעומר מתחיל להתנוצץ אור מתן תורה, שכ' שם ויחן שם ישראל נגד ההר, וכמו שפי' הרה"ק מווארקא זי"ע שכל א' הי' לו ח"ן בעיני חבירו עכת"ד.

הרי השתא, דח"ן וכבוד כחדא אזלי עם יומא דגן, שנתקנו שניהם כמדתם להופיע אור כי טוב על כל א' מישראל לידע היאך וכמה להשתמש בזה, ואין להתנאות בזה נגד בני אדם כי הכל הוא מה'.

והנה פ' נחמד מצאתי ראיתי בס' שמן ראש (ח"ו עה"ת פ' שמיני) על פסוק

זה, דהקשה, דלכאורה הכל הוא מלפניו ית"ש ולמה הוציא חן וכבוד יחידו, אך הנה כמה פעמים יעלה על לב האדם המורם מעם, כי צריך הוא לשמור את כבודו ואי אפשר להיות כקופה הנדרסת, הלא זה נוגע לכבוד התורה וכו' אבל באמת מעות הוא, כי הנה מדת חן זה יודע כל אחד ויודה כי אי אפשר להאדם לעשות שום פעולה בעולם כדי שיהי' לו חן אלא הוא מתנה נתונה מאת ה', וכמו כן הוא בכבוד ה', הוא המגביה שפלים עדי מרום ומשפיל גאים עדי ארץ, וכמה פעמים אנו רואים שהאדם עושה פעולות להשיג כבוד, ופעולה זו בעצמו הביא לו ביוון, וכמו כן להיפוך ממעשה שנחשב לפי ראות העין לביוון הגיע לו כבוד רב, וזהו חן וכבוד יתן ה', הכבוד הוא מתנה מה' כמו החן, ולא ימנע טוב להולכים בתמים, על האדם מוטל לילך בתמימות ולא יחקור ולא יעשה פעולות והבורח מן הכבוד הכבוד רודף אחריו עכ"ד.

הבעל לא יחפש כבוד בביתו אלא יעשה המוטל עליו וסוף הכבוד לבא

ודון מינה ואוקי באתרא דגן, כי כמה פעמים נמצא שהבעל בביתו יודע היטב חיובה של האשה שצוה לה חכמים לכבד את בעלה יותר מדאי, ומצווה ופוקד בכמה אנפין כדי לזכותה במצות כיבוד ומורא, ומדמה בדעתו שבה יעלה כבודו בעיניה, ויתכבד בעיני ב"ב וקרוביו, כאשר כולם יכירו ויראו איך שאשתו מכבדתו וכו', אבל דא עקא, כי הבורח אחר הכבוד הוא בורחת ממנו, וכבוד כזה שבאתה עי' כפי' אין לו חן ותפארת וכו' הוא בעיני מכבדו ובעיני כל רואיו.

והעיקר הוא שיתבונן דכמו שמדת החן הוא מהשי"ת לחדוד וזולת זה לא יועיל שום הון ועצה להעלות חן על שום א', ועי' אנו מפילים תחנתנו מדי יום ביומו, ונמצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם, וגם מ"ש חן אשה על בעלה, אינה ביד אשתו לבקש ממנו שחנה יעלה יפה בעיניו. ככה נמי להיפך, כדי שהוא יעשה מכובד בעיניה, אינו תלוי בידו שיבקש תקפידו בע"כ, אדרבה אמרו חז"ל (אבות ד' א') איזהו מכובד המכבד את הבריות, ובפרטות צוה לו חכמים, אוהבה כגופו ומכבדה יותר מגופו, ואז שיקיים מה שבידו, אז ממילא יתעלה כבודו ומעלתו בעיני אשתו ויכבדנו כראוי. ויתקיים אז לא ימנע מו"ב להולכים בתמים, להרגיש מיבותא יתירה כמהות הנישואין, כמאמר השי"ת לא מו"ב היות האדם לבדו, וכמו שאמר הנביא ירמ' (איכה ג' כ"ז) מו"ב לגבר כי ישא עול בנעוריו, ואחז"ל במדרש שם, זה עול תורה, עול אשה, עול מלאכה.

וכאמור רמז זה בפסוק חן וכבוד יתן ה', שהעמסנו בה האי יומא דקא גרים ל"ג לעומר, שמסוגל ביום זה שענינה הוא תיקון ההוד, הכבוד, והשלום, לתקן בדקי הבית, לאחד ולחבר הקריעות בשתי תפירות חזקות לקשר של קיימא, וזכות התנא האלקי יגן בעדינו להפטר מכל עקתין ומרעין בישין ויפיע עלינו משמחתו הגדולה והנפלאה, תורתו מגן לנו הוא מאירת עינינו הוא ימליץ טוב בעדינו להוושע בדבר ישועה ורחמים.

בעריכת הרב יצחק לויפער פאר שאלות און הערות אדער צו באקומען דעם גליון binyan@yeshivanet.com

ביטע האלטן די גליונות פריוואט און נישט צושפרייטן אין בתי מדרשים.